

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 362/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Slovenská pošta, a.s.**, Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, IČO 36 631 124, zastúpeného Advokáti Heinrich s.r.o., Lombardiniho 22/B, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/7/2016 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/7/2016 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Banská Bystrica **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/7/2016 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **1 000 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Banská Bystrica **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **949,17 eur**, ktorú **j e** Okresný súd Banská Bystrica **p o v i n n ý** zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu bola 20. mája 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu vo veci označenej v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 9 000 eur a náhrady trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal konať okresnému súdu bez zbytočných prietáhov.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 362/2025-14 z 11. júna 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde prebieha sporové konanie o zaplatenie istiny 1 176,76 eur s príslušenstvom z titulu nájomného a príslušenstva a o vzájomnej žalobe na zaplatenie 1 176,76 eur z titulu vrátenia omylom vyplatenej sumy s príslušenstvom. Sťažovateľ má v tomto konaní procesné postavenie žalovaného. Žalobca vo veci podal žalobu na okresnom súde 13. januára 2016. Žalovaný sa písomne vyjadril k žalobe 23. februára 2016, 14. júla 2017 a 5. septembra 2017. Podaním z 27. januára 2018 vzal žalobca žalobu späť v časti uplatnenej istiny. Žalovaný 28. februára 2018 podal vzájomnú žalobu, ktorou žiadal uložiť žalobcovi povinnosť vyplatiť omylom zaplatenú istinu s príslušenstvom. Do podania ústavnej sťažnosti okresný súd nerozhodol o podanej žalobe napriek tomu, že od jej podania ubehlo viac ako 9 rokov, a nerozhodol ani o vzájomnej žalobe napriek tomu, že od jej podania ubehlo viac ako 7 rokov. Do podania ústavnej sťažnosti vo veci sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie. Sťažovateľ mal snahu odstrániť prietahy v predmetnom konaní podaním sťažnosti predsedovi okresného súdu, avšak bezúspešne.

4. Sťažovateľ pripisuje neprimeranú dĺžku konania nečinnosti konajúceho súdu. Sťažovateľ uvádza, že svojim správaním nedal príčinu k vzniku prietáhov v konaní.

5. Vzhľadom na pretrvávajúcu právnu neistotu, nemožnosť vysporiadať vzájomné vzťahy so žalobcom, negatívny dopad na ďalšie finančné povinnosti sťažovateľ požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 9 000 eur.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

6. Predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr 4054/25 z 3. júla 2025 k postupu okresného súdu uviedol, že k nečinnosti konajúceho súdu došlo v období od 8. marca 2016 do 25. júla 2017 a v období od 12. marca 2018 do 10. februára 2025. Dňa 2. januára 2024 došlo k zmene zákonného sudcu z dôvodu odchodu pôvodného sudcu do dôchodku.

7. V úvode vyjadrenia predseda okresného súdu konštatuje, že sťažnosť je dôvodná, pričom k uvedenej nečinnosti prispela aj zmena zákonného sudcu a s tým spojené objektívne dôvody. Predseda okresného súdu ponecháva posúdenie vzniku a intenzity porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov na úvahu ústavného súdu.

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaných spisov dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom:

9. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

11. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

13. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov s ustálenou judikatúrou. Na akúkoľvek právnu či faktickú zložitosť nepoukázal ani samotný okresný súd.

14. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o predĺženie napadnutého konania v jeho relevantnej časti sám nepričinil.

15. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

16. Z popísaného priebehu konania ústavný súd zistil, že predmetný spor medzi sporovými stranami trvá vyše 9 rokov a spor dosiaľ nie je právoplatne rozhodnutý. Už s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania je potrebné bez ďalšieho skúmania časových intervalov nečinnosti okresného súdu

konštatovať, že nečinnosťou a neefektívnym konaním okresného súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

IV.

K návrhu na prikázanie vo veci konať

17. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietáhov.

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

20. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

21. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadost'učinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

22. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

23. Ústavný súd konštatuje, že zásah do sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote si vyžaduje priznanie finančného zadost'učinenia. Ústavný súd však považuje sťažovateľom požadovanú sumu finančného zadost'učinenia za neprimeranú, resp. preexponovanú a na tomto mieste pripomína, že ESLP akceptuje priznávanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume, ktorá nie je neprimeraná, hoci by bola nižšia než suma priznávaná ESLP (porovnaj Ivan a Martin Medić proti Chorvátsku, rozhodnutie z 5. 2. 2009, č. 55864/07; Roje proti Chorvátsku, rozhodnutie z 25. 6. 2009, č. 8301/06).

24. Vzhľadom na konštatované zbytočné prietahy v postupe všeobecného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľa, teda to, čo je pre sťažovateľa „v stávke“, ako aj celkovú dĺžku napadnutého konania, resp. obdobie právnej

neistoty sťažovateľa, neefektívnosť všeobecného súdu a všetky okolnosti daného prípadu, majúc na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 000 eur za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia nevyhoviel (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

25. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

26. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025 (prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky zvýšenú o daň z pridanej hodnoty. Takto určená suma predstavuje celkom 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

27. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

28. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu